

24. august 2014

UKA 2014/159

Inatsisartut suleriaasianni §36 naapertorlugu apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinnissamik imaattumik siunnersuuteqarpunga:

Nunatsinni meeqqat atualinginnermini, perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik qanoq iliornikkut ulluunerani tamarmik neqeroorfigineqartarnissaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaqa Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Tunngavilersuut:

Meeqqat ukioqanngitsuniit tallimat ilanngullugit ukiullit 1.500-t imaluunniit meeqqat taakku 31 %-ii, – pisortat ingerlataanni imminnulluunniit pigisuni ulluunerani neqeroorutiniittanngitsut Naalakkersuisut ilinniartitaanermut periusissiaannit takusinnaavarput. Taakku-nanngamita nunaqarfinniittut meeqqat qassiuppat?

Illoqarfinni nunaqarfinnilu assigiinngissutsit annertupput, meeqquveqarnikkut kiisalu atuarfeqarnerup iluani pissutsit eqqarsaatigalugit. Tamannalu assigiinngissut siunissami annikillisaavigisariaqarippat tamatta isumaqatigiissutigisinnaavarput.

Kiisalu siumut naatsorsuinerni siulittuisoqarpoq meeqqat taamatut ukiullit 2018-ip tungaanut amerliartussasut.

Taamaalilluni meeqqanut suli atualingngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik neqerooruteqartarnissaq annertusiartortumik pisariaqartinneqartussaavoq.

Tamatuma saniatigut 2012-imi pisortat ulluunerani neqeroorutaanni sulisut 46 %-ii perorsaanermik ilinniagaqanngillat.

- Meeqquveqarnerup iluani sulisunut ilinniartitsitseqqiineq eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut pilersaarutaat suuppat?
- Illoqarfikkaartumik tunngaviumik isumaginninnermut tunngasumik ilinniartitaanernik aallartitsinissaq anguniarsinnaanngilarput? Taamaaliornikkut piffikkaartumik qaffassaaneq anguneqarsinnaammat.
- Maannakkut ungasianiit atuartitsinerit misilittagaqarfigileriarorsigit, illuliortiternani ilinniartit pioreersut atorlugit qanoriliornikkut sulisunik inulerisunik/meeqquveqarnerup piginnaanngorsaa sinnaavugut? Taamaalillutik ilinniartut ilaqqat qimannagit alloriarnissamut periarfissaqalissagaluarput.

Meeqqat ineriartornerat ilikkariartornerallu inunngorneranniit aallartittarpoq.

Taamaammat meeqqat ataasiakkaat perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorfigineqartariaqarput pisinnaatitaaffigilikkaminnik, ilikkagaqartarnerat inerikkiartornissaallu qulakkeerniarlugu sumiiffigisaanni ulluunerani neqeroorutini imaluunniit anguniagalinnik suliniuteqarluni qulakkeerinikkut. Allanngineq tamanna meeqqat atuar-tussaataitanerannut ilaliullugu isumaliutigineqartariaqartoq Inuit Ataqatigiit isumaqarpu-gut. Sulimi atualingngitsut pitsaasumik ingerlanerat, pitsaasumik atuarnissaannut ilikkagaqar-qittarnissaannullu tunngaviliisuummat.

Isumaliutigisariaqarparput soorlu nunatsinni piffinni tamani imaluunniit nunaqarfinni meeqqat atualinginnermini "børnehaveklassini" pinngitsooratik atualernissaminnut piareersartalissannginnerisut, qanoq tamanna Naalakkersuisut akeqassangatippaat? Taanna

aaqqiissut, maanna pissutsinut sanilliullugu pitsanngoriaateqartitsisussaavoq, meeqqallu maannamit atualernissaminnut piareersarsimanerullutik atualertalissasut qularnanngilaq.

Ininik allisaanerit nutaanillu sanaartornerit qanoq iliorluni qaqugulu pissanersut paasi-niarneqassasoq paasitinneqarpugut, taanna sumut killippa?

Meeqqat sulii atualinngitsut kommunit akisussaaffigaat, taamaattumik takorluukkat anguniakkallu anguniarneranni kommunit qanimut suleqatiginissaat pingaaruteqarpoq, taakkuuppummi aamma ulluinnarni pissutsinik ilisimaarinnittut pilersaarusiortussallu. Taamaattoq maani inersuarmi Inatsisartuni akisussaaqataasutut, meeqqat sulii atualinngitsut pillugit sinaakutissat pingaarnerit ornitallu ersarissuunissaat tikkuussivigi-sariaqaratsigit, maanna oqallinnissamik imaattumik kissaateqarpugut. Meeqqammi nunatsinni pisuussutitta annersaraat.